

JOVENTUT CATALANA

PEPETA FORNÉS

Gentil actriu catalana.

(Fot. Amadeo).

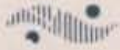
40
cènts.

BIBLIOTECA PARTIAL
ESTANISLAU ROIG GINGI
— BARCELONA —

Casa Sotorra

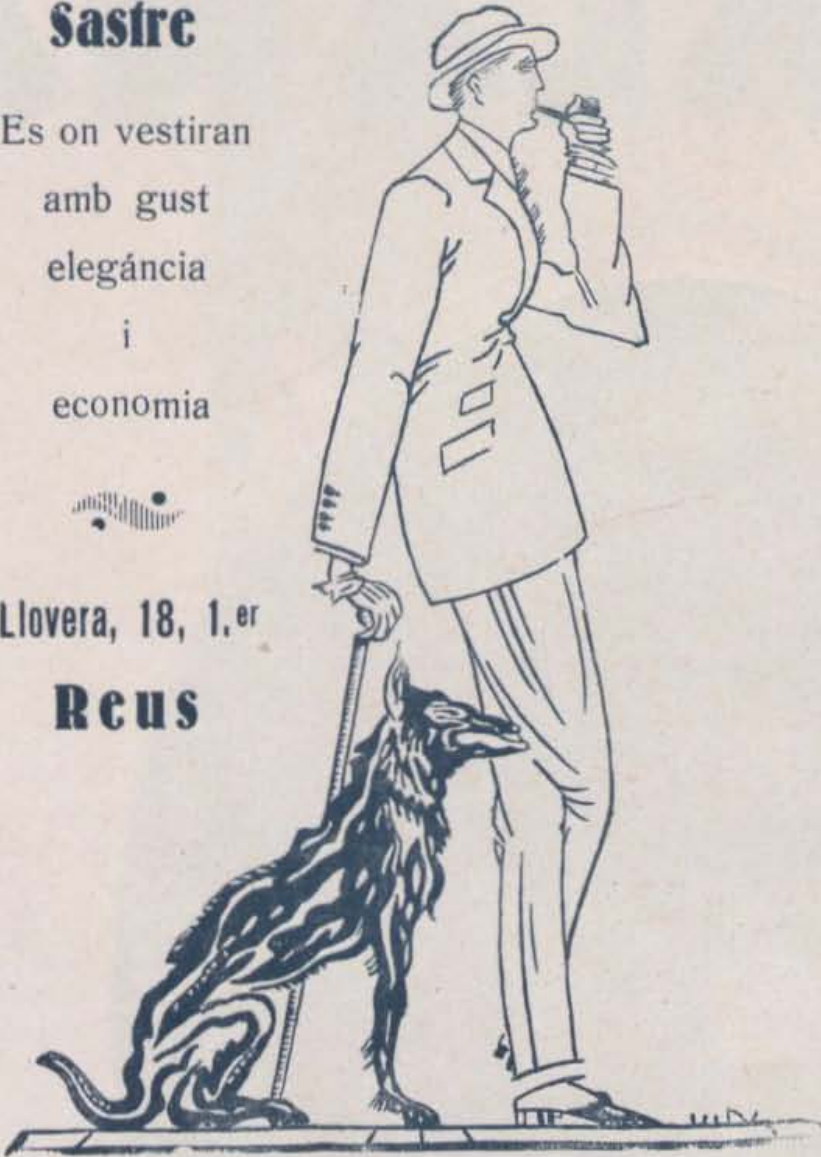
Sastre

Es on vestiran
amb gust
elegància
i
economia

Llovera, 18, 1.er

Reus

*Fàbrica
de Neveres*

“OSO”

Marca Registrada

Patent 83024

Geladores Marca

SIBERIA

Ramón Clua

TALLERS:

Príncep Jordi, 9, 20i23

(prop les Arenes)

BARCELONA

Alfonso Raspall
13, Por la Ferrissa, 13.
Barcelona

Kiosc de periòdics

Revistes i altres publicacions

B. MONTSERRAT

Plaça Catalunya - REUS

JOVENTUT CATALANA

ADMET, PREPERENTMENT, LA COL·LABORACIÓ
NOVENÇANA DE CATALUNYA

SUBSCRIPCIONS, ANUNCIS I CORRESPONDÈNCIA:
VILLARROEL, 12 i 14 - Telef. 3028 A
BARCELONA

ABONAMENT: 1'50 PESSETES CADA MES

(Pagament a la bestreta)

REUS

JOVENTUT CATALANA inaugura avui els seus números dedicats als pobles de Catalunya i ho fa amb una ciutat riallera i treballadora: Reus. Quan no fa gaires dies estudiàvem la manera d'aquests homenatges als pobles catalans, desconfiàvem de l'èxit que podríem assolir en la tasca que anàvem a emprendre. Avui, que hem viscut per primera vegada entre els reussencs, que hem recorregut els seus carrers i places, que hem contemplat la formosura de les seves «xiquetes» i ens hem embadalit amb el caràcter atent i amable de la seva gent, sentim el nostre pressentiment de dies enrera i no podem menys que alabar la bona hora en què trepitjàrem els carrers de la bella ciutat tarragonina.

Som molts els catalans que desconeixem el nostre terrer. Són molts els que només saben que hi han ciutats, viles i pobles escampats per totes bandes. Pocs, molt pocs, els que han dedicat alguna ocasió a conèixer-les, i això és el que JOVENTUT CATALANA vol fer. De tant en tant, aprofitant les festivitats patronals de Catalunya, editarem números dedicats ací i allà, sense ordre ni predilecció de cap classe, tractant de cada poble a mida que l'ocasió es mostri propícia.

Per això no estranyarà que Reus hagi estat l'el·legida primerament. Per això en veure que s'aproppava la seva Festa Major—el proper dia 29—hem cuitat a trelladar-nos allà i hem cercat les

dades que formen part d'aquest número, que ens han estat facilitades generosament per distingides personalitats de Reus.

Voldríem fer un elogi merescut de Reus i de tot el seu, més la nostra tasca seria feixuga i per altra part l'espai ens manca. Permeti-se'ns que elogiem tot el seu sense distinció de cap mena i donguem gràcies expressives als que directa o indirectament ens han favoregut, així com als que ens acompanyaren en la nostra visita.

* * *

Quan ens disposàvem a retornar a Barcelona en el ràpid de la nit, arribava don Evarist Fàbregas, acompanyat de la seva gentil esposa. No hem pogut menys que llevar-nos el capell i saludar així al reussenc que, amb un acte de generositat il·limitada, va fer ofrena a la seva ciutat d'un casal, Centre de Lectura, únic potser a la Península i on s'hi apleguen en germanor més de dos mil socis rebent-hi instrucció vuit cents alumnes.

Les generacions successives han de recordar aquesta gesta gloriosa, com les d'avui recorden les d'En Prim, Fortuny i altres reussencs il·lustres.

JOAN TRULLÀS RIERA

De totes les coses notables que conté la ciutat de Reus, la que es destaca amb major importància és, sens dubte, aquest magnífic palau de la cultura que ostenta aquest nom modestíssim: Centre de Lectura.

Els fills de la simpàtica ciutat del Camp mostren aquesta joia amb satisfacció i orgull. Satisfacció i orgull justificadíssims, ja que el Centre de Lectura constitueix com una mena d'índex sobre el qual s'ha de jutjar la cultura dels ciutadans de Reus.

Es evident que aquesta entitat ha exercit una marcada influència en la formació espiritual de la ciutat, i la seva acció ha trascendit d'una manera positiva en la cultura general dels catalans. Són molts els noms que avui tenen una aureola gloriosa en la cultura de la nostra terra, que forjaren llur vocació i orientaren llurs primeres passes sota la direcció espiritual del Centre de Lectura.

L'esplendor actual d'aquesta entitat s'ha aconseguit de poc temps ençà. Fou fundada l'any 1859 per un grup d'homes voluntariosos, obrers la majoria, àvids d'enriquir llur espiritualitat, apartant-se de l'acció embrutidora de la taverna.

El nom amb que batejaren l'entitat demostra clarament que llur estimul més poderós era la lectura. Ja que llur modesta posició els feia inassequibles les ensenyances dels centres oficials, volien almenys, amb l'esforç de tots, comptar amb una Universitat popular. Per això la primera preocupació fou fundar una Biblioteca, i la Biblioteca ha estat i és el gran amor i la gran preocupació de tots els homes que han desfilat pels carrers directius del Centre.

L'esperit de les normes reglamentàries implantades pels fundadors de l'entitat podria definir-se dient que era la *neutralitat passiva*. La idea de que el Centre fos sempre neutral en política i en religió, s'entenia com una prohibició absoluta a tractar d'aquestes matèries. Aquesta idea responia, segurament, a necessitats del temps.

El Centre de Lectura passà gairebé mig segle entre alternatives de penúria i de folgança. Però sempre sortí de les primeres amb una més forta vitalitat, amb una major puixança. Per a quelcom havia de servir l'estima que sempre li han professat els fills de la ciutat.

De 1908 arranca el que podríem dir-ne la segona època del Centre de Lectura. En aquest any, després de grans esforços, s'aprovà una reforma amplíssima del Reglament, dotant-lo d'una novíssima organització, que avui regeix encara.

Heu's-aquí en què consisteix aquesta organització. Es crearen set Seccions: I. Científica; II. Literatura i Idiomes; III. Arts i Oficis; IV. Art; V. Música; VI. Excursionista; i VII. Estudis Socials. Cada Secció està regida per una Junta Seccional, i elegeix dos delegats a la Junta Directiva. Aquests delegats, junt amb el President, que s'elegeix per sufragi directe de tots els socis, formen la Junta Directiva. Les Seccions són les encarregades de l'organització de tots els actes, i cada any, abans d'inaugurar el curs, presenten llurs plans a la Directiva, cuidant aquesta de llur ordinació.

L'any 1909, per a celebrar el cinquantenari de la fundació, el Centre de Lectura organitzà el I Congrés d'Ateneus de Catalunya, obtenint una gran ressonància, tan per les ponències estudiades com per la intervenció d'homes eminents de la nostra terra.

Fou una fortuna pel Centre de Lectura comptar amb l'amor idolàtric d'un home, el nom del qual està avui esculpit en marbre a l'enfront de l'escala d'honor. Aquest nom és Evarist Fàbregas. El senyor Fàbregas, home d'un cor magnànim, enamorat de la cultura, amb una generositat gairebé desconeguda en aquestes terres, començà comprant l'immoible en el qual estava instal·lat el Centre i n'hi féu donació. Comprà després diverses finques anexas, i també n'hi féu donació. I no content encara de la seva obra, féu enderrocar totes aquestes

cases velles, i féu bastir aquest magnífic palau que els ciutadans de Reus mostren, repetim, amb satisfacció i orgull.

Procurarem donar-ne una lleugera descripció. La planta baixa consta d'un gran vestíbul, sala de cafè, teatre, banys, dutxes i gimnàs. El primer pis està format per l'hall, biblioteca, sala d'exposicions, sala de conversa, departaments per a Presidència, Secretaria i Majordomia. El segon pis està destinat a sala de conferències, museu i locals per a les seccions; i el tercer està íntegrament dedicat a aules. De cara al carrer Major té una façana magnífica.

Aquest casal costà 1.114.270.81 pessetes.

Un cop enllestida la construcció, l'any 1921 s'inauguraren les tasques, amb la celebració d'un certamen en el qual s'oferiren als literats i artistes de Catalunya premis en metàl·lic per valor de 8.150 pessetes.

L'agraïment dels socis envers el senyor Fàbregas s'ha expressat de distintes maneres; un àpat d'homenatge, concorregudíssim, al Teatre Circo, un àlbum amb les firmes de tots els socis; col·locació d'un làpida a l'enfront de l'escala d'honor; col·locació d'un bust en la sala d'exposicions i nomenament de President honorari.

La presidència efectiva del Centre durant el període de les obres la desempeñà l'escriptor reussenc don Pere Cavallé, a qui correspon bona part de la glòria d'haver arribat a ésser una esplèndida realitat el somni de dotar al Centre d'un casal apte per a contenir tota la puixança de la vida cultural que hi sorgeix.

Acabat el període de les obres, passà a exercir la presidència del Centre don Josep Caixés, catedràtic, avui Director de l'Institut General i Tècnic de Reus. Sota la voluntat, l'energia, l'activitat i la intel·ligència del senyor Caixés, la vida del Centre de Lectura adquirí una gran intensitat, aprofitant les grans facilitats que oferia el poger comptar amb el nou casal. Tal fou la intensitat d'aquesta vida, que l'organització actual del Centre va fent-se estreta per a continuar-la, i hom parla d'estudiar una nova reforma del Reglament, per a regular l'activitat de les noves institucions que han estat creades, tals com la Junta de Museus i Junta d'Ensenyances.

El Museu del Centre de Lectura, que cada dia va ampliant les seves instal·lacions, és ja notabilíssim. Les classes que es cursen, amb un total de 850 matrícules, són francès, anglès, alemany, comptabilitat, geografia comercial, mecanografia i taquígrafia, dibuix general i artístic, dibuix industrial i geometria, dibuix i pràctica de labors, tall i confecció de roba blanca, tall i confecció de vestits, ampliació primera ensenyança, gramàtica castellana, gramàtica catalana, aritmètica, alfabet, gimnàs, solfeig, piano, violí, violoncell i cant.

La biblioteca s'ha enriquit, en pocs anys, d'una manera copiosa. El Centre hi ha dedicat sumes importants dels seus pressupostos, apart de les aportacions i donatius de particulars. Conté, avui, uns 19.000 volums, amb un promig mesal de llegidors de 2.500.

La llibertat de tribuna és avui, per part del Centre, absoluta. Aquella *neutralitat passiva* ha devingut *neutralitat activa*, és a dir, aquella neutralitat que estudia, acolleix i respecta totes les opinions i totes les idees, amb tal que siguien exposades amb respecte.

El Centre està format avui per 2.200 socis, que paguen la majoria la quota mínima de 2 pessetes, i el pressupost de l'exercici corrent alcança la xifra de 81.518'70 pessetes.

Actualment el Centre de Lectura està presidit per don Pau Font de Rubinat, aquest home eminent, glòria de Reus i de Catalunya, que a l'oferir al Centre de Lectura tot l'alt prestigi del seu nom, dota a la famosa entitat cultural de Reus de la més alta prestància, i deixarà segurament marcat amb un rastre profund el seu pas per la presidència.

Contempleu aquest rostre; esguardeu amb frisança de poguer admirar quelcom ple de bellesa, la formosor del seu rostre... És l'aimada. Pst. És un retrat que parla... No volgueu profanar-lo. És la preuada joia que servo amb rezel, com si lo imprevit pogués arrepassar-m'ho. És bella, veritat? Emprò... calleu! No dieu que siga bella... Seria atemptatori a la seva senzillesa. Es-guardeu-la solament! I dins vostre cor hi quedarà la dolcesa de la seva formosor... Sentireu recança d'haver d'apartar dels vostres ulls la visió agradable de la seva imatge...

Pst! És un retrat que parla! No oiïu coses belles que us conta? Si als vostres oïts no els hi és perceptible, acudiu a la vostra ànima. El seu llenguatge és música!

Aparteu-vos, amics, del seu redós quan la trobeu, ufanosa com flor i bella com el cel, pel vostre camí. Si alguna volta li passeu pel costat, fugiu-ne! No volgueu pas sentir la seva veu, ni volgueu pas percebre dins el cor una rialla, un dolç somris d'aquest àngel.

Es això una fantasia? No, amics; és una realitat, cruel realitat... Pst!... Jo us ho diré...:

Vaig veure-la somriure... em va somriure a mi. Vaig sentir la seva veu de música... em va parlar a mi.

I, ja ho veieu ara, ja em veieu ara a mi. Presoner del seu somriure, i esclau de la seva parla dolça... dolcíssima, com menjar d'àngels...

Fugiu-ne! Amics, fugiu-ne!

M. BADIA COLOMÉ

Reus.

A dalt del campanar repiquen les campanes al cop de sos batalls. Se sent llur repicar de totes les contrades com a cal ferré els malls.

Ja donen la senyal de que n'és arribada nostra festa major. Ahir pels arravals ja feien passejada com a salutació,

nostres clàssics gegants seguits de la quitxalla que sempre canta i riu. —Donem-nos tots les mans; la vixeta ara balla lluint trajo d'istiu.

Els temps que ja han passat recordo amb vehemència al veure tants brivalls. El jorn aquell, daurat, joliu, de la innocència en què ens té per vassalls.

Avui igual que abans, ells portaven la coca vermella del damunt. Passaren els gegants, se la menjaren tota per no perdre el costum.

Ja passen els vixets. Davant hi na la mulassa per a fer-los-hi lloc. Ja xiulen els coets; s'enlairen a la plaça, i fan soroll de tro.

Segueixen el blandons fins acabar la festa —nostra festa major—. En tant des dels balcons es va llençant ginesta que encisa amb sa grogor.

La festa fi ha tingut. Repica la campana a dalt del vell cloquer. Un jorn cauré vençut; i dins de la fossana seré pols del norès.

Reus.

RAMON SÀNCHEZ GRAU

Llibreria - Objectes d'escriptori - Segells de goma - Teballs comercials - Perfumeria
Bisuteria - Paraigües - Juguets - Globus grotescs i fanals propis per a revetlles

Tomàs Barberà

Plaça
Constitució, 1

REUS

Fotografia SANTONJA

Màxima perfecció en els treballs
Secció especial de treballs per afi-
cionats - Instal·lació moderna

Major, 19 (planta baixa)

REUS

LLEGIU - PROPAGUEU - COMPREU
JOVENTUT CATALANA

LA REVISTA QUE MANCAVA A CATALUNYA

LA MALAURANÇA DE LA FELICITAT

Què els succeïa en aquella casa, una de les més riques d'aquell poble tarragoní, que tots eren atuits com d'alguna gran malaaurança? Era per manca de diners, o perquè la collita del vi o de les avellanes no els havien anat bé?

Ni una cosa ni l'altra: era que l'amo jeia al llit pres d'una febra arboradora.

Tots els de la casa feien els quefers llurs, amb passes lleus i rostre apesarat, perquè ja no sabien què fer per a minvar aquella malaltia estranya.

La Magdalena, la muller, havia fet tot el que havia sabut de remeis casolans, amb col·laboració de la poncella d'aquell gran casal, que era bona i bella, com son nom de Neus.

La minyona que tenien, la Francisca, dona ja entrada en anys, veient que ja no hi havia res més a fer, sense intervenció de metge, car el bo del senyor Miquel no havia volgut que vingués cap metge quan es trobà malament, perquè ell deia que si fins aleshores s'havia guarit sempre sense la intervenció de cap metge ni medicina, també es posaria bo aquesta vegada. Això fou la causa de què feia ja tres dies que s'anava agreujant la seva dolença; la bona dona proposà en consulta de la mestressa i mestresseta, i, amb ver desig de poder veure'l guarit prompte:

—Per què no correm a avisar a qualsevol metge?

Això digué en trobar-les parlant amb veu velada per l'emoció, del que millor podia fer-se, en la cambra propera a la del pobre Miquel, que en aquells moments desvariejava.

—Això mateix li pregava a la mare, en aquests moments—féu la Neus, en contesta a la Francisca.

—Sí, però a quin metge ens dirigirem que sigui prou destre per guarir a aquesta estranya malaltia?

—Mare meva! Permeti'm que corri a avisar a En Juli, el jove metge que em salvà la vida l'any passat; car si hi ha algú que pugui guarir al pare, és ell i ningú més.

—A vós qu'us sembla, Francisca, qui és millor metge: En Juli o el senyor Ferrer, l'antic metge del poble? Dieu-me ben clarament vostre parer.

—Per mi no hi ha com En Juli, com abans ha dit la Neus. Ell, amb gran encert, la lliurà d'aquell fort «grip» que l'any passat féu tants grans estralls.

—Ai! No m'ho perdonarà mai En Miquel si el poso sots la cura del jovenet Juli. Puix fa un any i mig tot just que acabà la carrera a l'Universitat de Barcelona.

—No tingueu vacil·lacions, mare, puix la vida del men pare depèn d'aquesta decisió. Jove és ell; mes per això mateix, ha pogut aprendre les noves coses que hagi vist la ciència.

—Vés, doncs, filla meva! Que t'acompanyi la Francisca i que Déu l'il·lumini a ell i a nosaltres.

La Neus no s'ho féu repetir dues voltes: va anar a cercar a casa seva el doctor, que vivia gairebé a l'altra part del poble.

—Déu meu!—feia la bona mare de la Neus, quan tot just acabaven de separar-se d'ella, la seva filla i la

bona minyona—. Perdoneu-me si desobeeixo la voluntat del meu marit! Què dirà quan s'hagi posat bo, si a Nostre Senyor plau, al veure que deu la salut i salvació corporal a l'intervenció de metge, i pitjor que pitjor essent En Juli, ell que el va refusar per marit de la Neus, de tan mala manera, tot perquè a casa seva són poc rics després de pagar-li els estudis, i perquè pretén casar la nostra noia amb l'hereu de cals Mundons, En Genís, només perquè són tan rics? Ai! quantes malaurances ens vénen a sobre!

Amb les llàgrimes als ulls, acabà la Magdalena, puix prou esforços li havia costat l'haver d'aguantar-se-les mentre havia estat al davant la seva filla. Prou veia ella que si aconseguia curar el seu Miquel, el jove metge Juli seria aleshores l'hora decisiva d'aturar el gran tort que amenaçava cometre, casant a la seva pubilla, tot mirant solament l'interès, amb un jove tan groller malgrat els seus cabals. Una de les dues: o s'arranjaria aquell casament, fent la infelicitat per tota la vida de la Neus, o veient que malgrat d'haver-lo tractat tan poc atent, al salvador de la seva família per dues voltes, reconegut d'agraïment o d'haver obert els ulls a la veritable veritat faria la felicitat eterna de la seva bona i amorosa filla.

Pobra mare, que veia sense poder evitar-ho, que fora d'un miracle, el fruit del seu amor seria sacrificat despietadament pel seu mateix pare, que de tant que la volia, faria la seva desgràcia, creient-se fer-li un bé.

Ara, deixem a la malaurada Magdalena camí de la cambra del malalt per a acotjar-lo i vetllar-lo, i seguim les passes ràpides d'aquelles dues dones: l'una tan jove—dinou anys tenia la Neus—i l'altra, la Francisca, que ja anava vorejant els seixanta.

Mogudes pel mateix daler corrien l'una al costat de l'altra.

—Vostè, Francisca, no ho ha dit pas per a complaure'm que li semblava el millor metge, el que jo havia anomenat?

—No, Neus; ho he dit perquè verament ho crec, i també perquè m'agrada protegir al qui d'aital faís es comporta amb els orfes de la Sort. Puix has de saber, Neus, que igualment com fa pagar-se els seus serveis als que poden o són rics, quan veu una família necessitada o que la misèria la té envaïda, no vacilla en fer les seves visites no cobrant-els-hi res; i a voltes deixa encara el que pot, per a remeiar les necessitats del pobre malalt. Amb això ens té demostrat prou bé el seu bon cor. Vés a qui vols que jo aconselli i recomani, sinó al virtuosíssim Juli. I per fi: perquè sé que t'estima de debò i és l'únic que et pot fer feliç de veres.

—Teniu raó, bona Francisca; tal com ho dieu ho he cregut sempre.

Arribaren un quart després, tot anant depressa i conversant, a la casa senzilla dels pares del metge Juli; el qual, amb èxit i bon dalit, s'anava conquerint la voluntat de bon nombre dels habitants d'aquell poble de la província tarragonina.

Donaren el bon dia i entraren sense fer més compli-

ments cap a dintre de la casa, on ja la veu dolça i amable de la mare, la senyora Dolors, els havia invitat a passar al rebedor; des d'aquell lloc es veia el menjador, on en aquells moments acabava d'esmorzar En Juli.

Anava vestit tot pulcrament, com per anar a sortir ja tan dematí—eren les vuit—per a fer les visites.

—A què dec l'honor de veure-la, Neus, en aquesta seva modesta casa, junt amb la senyora Francisca?—digué afectuosament el jove doctor.

—Vingui, vingui a casa, el pare està greument enfebrat i desvarieja...

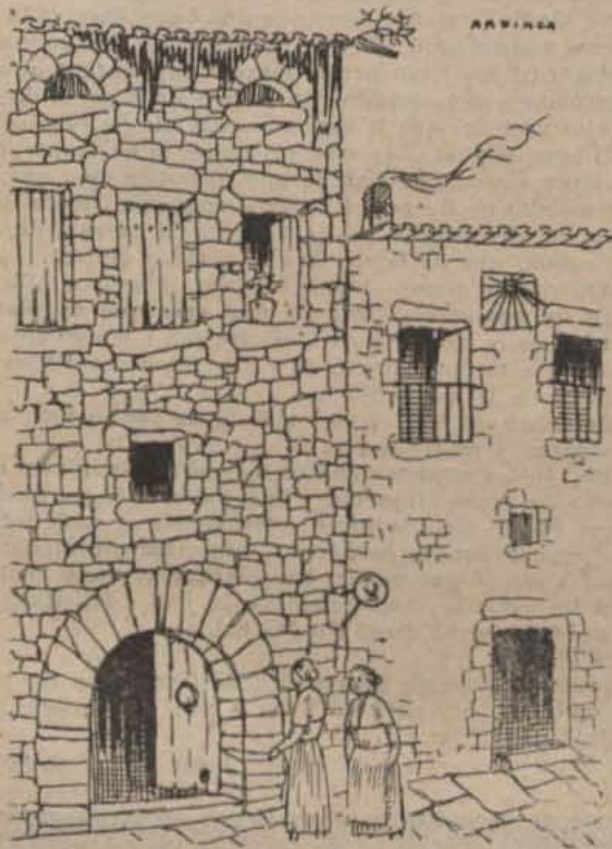
El plor l'interrompé amb fort esclat, tan pel recordar la malaurança que els atuia com per haver de confessar al doctor que feia tres dies que ja es trobava al llit, retut d'aquella malura.

—I fa gaire que es troba malalt? D'ahir potser?...

—No, senyor; fa ja tres dies—contestà la Francisca en lloc de la Neus.

—Per què han esperat tan a avisar-me?

—Doncs perquè el senyor Miquel no volia de cap de les maneres ésser visitat per metge; i menys per vós.

Avergonyit qui sap, si per haver-vos negat la Neus; però oblideu el refús que us va fer i salveu-lo.

—No passeu engúnia; jo tan bé visito a un amic com a un enemic, mentre estigui en necessitat dels meus serveis; sé avantposar el deure a la voluntat.

Tot parlant de la malaltia arribaren que no se n'adonaren a casa d'En Miquel.

En Juli i la Neus s'avançaren dintre de la casa; amb passa ràpida pujaren a la cambra gran, que era molt recollida, i era on es trobava l'amo malalt.

La Francisca es quedà uns moments a baix el portal, essent sorpresa veient En Genís, que venia carregat amb tots els orneigs de la cacera: escopeta, gossos, sarró, cartoxera i botes fortes per anar pel bosc.

—No puc donar mai una passa que no ensepegui amb el sabí d'aquest poble—digué tot acabant d'aturar-se davant de la Francisca, que anava a pujar cap a dalt de la casa, continuant així:—Aneu, pugem a avisar En Miquel, de que aquíestic jo; i que vaig de cacera a Bosc Ombriu, que si vol venir no té més que seguir-me, i que es deixi dels romansos del gran saberut. Si no està a punt, no em ve d'aquí, ja m'esperaré.

—Em sembla que us cansareu d'esperar—digué posat melangiós la bona dona—, perquè el pobre senyor Miquel està molt malalt. Si el volem veure?... Passeu si us plau.

—Molt malalt?... Pobre Miquel! Ara que hi penso, avui no puc pujar a veure'l, perquè m'estan esperant uns quants companys de cacera, i no puc fer-los esperar; però demà, o aquesta tarda mateix, vindré—va dir En Genís amb un posat ple de torbació ben visible: era la por d'encomanar-s'ho.

—Té, aquí n'hi ha un que primerament no tenia tard, i al saber que el que ell diu futur sogre, està malalt greu, ni que el punxessin per a fugir—monologà tot donant un últim esguard al fugitiu la vella Francisca.

Pujà a dalt, i trobà que el metge ja anava per a acomiadar-se de les afligides Magdalena i Neus, tot dient:

—Un dia més que s'hagués trigat en avisar-me i potser ja no hauríem estat a temps per a salvar-lo. Ara encara hem arribat a temps; mercès a Déu i a la ciència, crec jo que el salvarem i el posarem bo abans de Nadal.

***

Ha passat ja un mes...

El senyor Miquel s'ha salvat. Després d'una brega de forces dies, el saber d'En Juli ha triomfat.

D'En Genís no n'han sabut res més durant aquell mes; això que prometé venir a veure el malalt el més aviat possible.

Era a mig matí r'aquell dia que ja en feia trentatres de la malaltia, quan s'aclarí del tot la pensa d'En Miquel, a l'haver-li fugit del tot la febra que durant tants dies l'havia tingut entre la vida i la mort.

La senyora Magdalena estava fent-li companyia des de molt matí d'aquell dia, esperant amb vera ansietat que s'acomplissin les prediccions del metge de què aquell dia creia ell que tornaria la memòria, el pensar i comprendre les coses, dintre la pensa tants dies morta d'En Miquel.

Plena de joia va corre a preguntar-li quan el va veure que començava a mirar i a voler parlar:

—Com et trobes, Miquel? No et fa mal res ja? Mira que m'has fet passar un mes de martiris i inquietuds, amb els teus desvaris d'enfebrat, que no volien deixar-te.

—Tants dies he estat malalt, si a mi tan sols em sembla que era ahir que no em vaig trobar bé?—digué amb posat tot sorprès i parat d'estupefacció—. No deus pas haver anat a cercar metge, no fa?

—Perdona'm! Sí, que hi he anat. En Juli és el teu salvador, com l'any passat ho fou de la nostra noia.

—Què has fet, malaurada! Vols que es vengui i em mati? Corre a cercar a l'altre metge, corrents, si no vols que m'alci jo mateix i hi vagi!

—Ja hi corro, home, ja hi corro; no creia que t'haguessis hagut d'enutjar tant perquè vaig fer aquest pas guiada pel meu cor.

—Vés, vés... no; espera't: haurà vingut cada dia a veure'm, no fa, En Genís, el meu ja quasi gendre?

Aleshores ella li explicà tot el que havia presenciat la Francisca al portal de casa; dient-li a més, de que ja no l'havien vist més per allí. Tot va ésser pel temor d'agafar aquell mal.

Cercat a cuita-ocorrents el vell metge del poble per la senyora Magdalena, es va presentar mitja hora després d'haver-lo cridat. Examinà el pacient, que es trobava en aquells moments ple d'excitació, tan per lo del jove Juli, com pel insòlit fet de no haver vingut ni una sola vegada a veure'l En Genís. Ell creia que qui sap si aprofitant la seva malaurança, les dones havien acomiadat al que ja sempre se l'havien mirat malament, sobre tot la seva noia, que es resistia a obeir a son pare.

—Serà inútil—pensà En Miquel tot quan facin per a contrariar-me; perquè encara que s'ensorri el món m'hauran d'obeir, si els plau per força. Ja ho esbrinaré preguntant-li al mateix Genís, això que m'han volgut fer creure del seu procedir en aquest afer. Mentre tant

s'ha d'acomplir el meu desig en la qüestió del metge. Encara que elles ja s'ho havien manegat molt bé, que em curés o m'allargués més el meu mal, per a fer-me veure que li dec la vida, i fer-lo a davant meu, mereixedor de la mà de la Neus d'aquesta manera.

El senyor Ferrer era el sexagenari metge d'aquell poble que mai ni per res volia que fos dit que la ciència avançava; sinó al revés: ell creia que els joves d'avui dia no saben fer res de bo per manca d'experiència.

El respectabilíssim doctor Ambròs Ferrer trobà que la cura del malalt havia estat portada molt malament, i que per poca dosi més que hagués carregat la recepta, podia haver-lo mort.

Aquesta digna resposta que donà el vell metge al mal del senyor Miquel, l'acabà d'enfollonar respecte al metge jove.

—No ho deia jo que em volfeu matar per a lliurar-se de ma voluntat!—no parà de repetir el malalt tot aquell dia.

A l'hora en què es presentà el simpàtic Juli, el pare de la Neus insultà el jove, dient-li el que li havia dit l'altre metge. Juli no es conformà del mal entès que regnava respecte el seu procedir.

Ple de santa indignació, va dir que *allò* s'esbrinaria en consulta d'altres dos metges de ciutat que serien cridats per aclarir la veritable raó.

Dos dies després es reuniren citats per En Juli, a casa del senyor Miquel, dos coneguts, un respectivament de cada metge.

Després de consultar-ho tot i esclarir-ho bé, el resultat definitiu fou favorable al jove Juli. Feren a l'ensems comprendre que *allò* que ell, En Ambròs Ferrer, havia tractat de lleugeresa i inhabilitat, no era resmenys que un pas de ciència, la qual li deuria un gran avenç dintre la solució d'aquella greu i estranya malaltia, i que mercès a aquell cop de geni del novell metge, fóra un pas més donat a acostar-se al perfeccionament dels moltíssims estudis que ja s'havien fet respecte a aquella malura.

Convençut i admirat del saber d'En Juli Castellromà, el doctor Ambròs Ferrer féu les següents manifestacions de desagravi:

—Perdoneu-me el passat i feu-me la gran mercè de volguer estrènyer la mà d'un que des d'ara és el vostre més humil servidor i admirador. A més, haig de dir-vos una nova que creec que no us desplaürà, i és de què instat ja de temps per la meua filla que tinc casada a Barcelona, de que hi anés a viure a casa seva, avui he rebut un telegrama que m'ha decidit a acceptar aquesta invitació que de temps ençà em feien, comunicant-me que ja sóc avi. Per tant, li contestaré que molt aviat em

tindran entre ells, després que hagi acompanyat la venedora de la meua casa i d'haver-me acomiadat de tothom i notificat a tots que vós sereu, no un digne substitut meu, sinó un mestre molt aventatjat de la ciència.

—Si ho feu per mi, mai no acceptaria, ans al contrari, vos pregaria que desistissiu—digué un xic emocionat En Juli.

—No, Juli; és pel que us he dit pel que ho faig.

Un cop fetes les comunicacions, de les quals als en restaren ben contents, s'acomiadà amb breus mots el metge vell del poble: En Ambròs Ferrer.

No havien tingut temps encara de parlar-se els que quedaven a casa, que sentiren ben clarament una remor de veus que venien del carrer; una era la del senyor Ambròs, i l'altra, per la veu tan cridanera i desentonada, quasi no es podia dubtar de qui era d'En Genís.

Ara que ja sabia que estava bo l'amo Miquel, pare de la seva futura, ara venia.

—Ja esteu bo?—anà dient tot fresquet En Genís tot entrant amb passes grolleres i sense ni tan sols treure's la gorra—. Em pensava que ja no fossiu mort, havent caigut a les grapes del metge nou.

—Ai, Genís! deixa'm donar-te una bona encaixada en penyora d'agraïment pel que has fet per mi venint a interessar-te tan i tan per la meua salut, durant aquestes setmanes—féu emprant un to ben joiós per a descobrir el secret del que li havien contat els de casa seva.

—Home, Miquel... és que jo també m'he trobat malalt, i per això... per això és que jo també com que he estat malalt, no he pogut venir a veure-us. No cal que feu broma del perquè no he vingut; la meua voluntat ja la sabeu, que és la de fer-me agradós de vós.

—Ara que hi penso—tornà a parlar el senyor Miquel—haig de comunicar quelcom que crec que us plaurà saber-ho, puix ningú encara no ho sap: d'aquí quinze dies, tots estarem units, si a Déu plau, en l'apat de casament de la meua filla...

—Com heu dit? Si encara m'haig de fer-ho tot: vestit, sabates, i en fi: tot!

—Eh, Juli, que al teu casament amb la Neus com que no serà de grans etiquetes, t'és igual que vagin modestament vestits els convidats?—féu remarcar molt intencionadament aquest paràgraf i especialment el darrer mot—. I ara sí que podem ben dir que la meua malaurança ha estat la malaurança de la joia i felicitat. No us sembla?—acabà dient En Miquel.

—Sí!!!

Aquest sí, unànim, menys el d'En Genís, fou dit amb joia esclatant per part de tots; i més que ningú, per En Juli i la Neus.

JOSEP M.ª VILLALON

CAP VESPRES

Em trobo en el terrat fruïnt de l'hora plàcida del capvespre. Des del lloc on sóc es veu la ciutat a vol d'ocell. L'*Angelus*, amb son toc d'oració, em convida al res i resto extasiat per un moment florint en els meus llavis una oració; surto del meu èxtasi i trobo en el païssatge que es divisa un bell consol que em penetra fins ben endins de l'ànima; el camp de Tarragona s'obra als peus de la ciutat amb un bell esclat de formosor; el sol m'acarícia amb sos dolços raigs que es veuen tapats per qualque núvol fendint el cel; les orenetes volen en folls eixams formant bonics con-

trastos amb llur xarroteig; al lluny, la mar, de color gris en aquesta hora, es confon amb el cel, també gris per la llum pàlida del sol; quiscuna campana d'ermita m'ofrena sa llunyana harmonia; el sol, anant-se'n a la posta, omple el cel d'esclats rojos formant un bell espectacle amb els núvols. En fi, el dia acaba, les orenetes van vers llur niu xarrotejant fortament i la ciutat resta tranquil·la en una quietud diàfana baix els últims esclats del sol ponent.

MARIAN GUIOT

Reus.

—Eduard!—exclamà Isabel amb un to de desencant—. Es Eduard qui li ha confessat...

—No; ha estat son pare qui m'ha parlat... qui m'ha demanat la teva mà per l'Eduard.

—I vostè què li ha contestat?

—Li he promès solament que et trametria la demanda. Demà haig de tornar-li una resposta.

Isabel restà silenciosa i l'armador prosseguí:

—Tu quedés lliure, filleta, lliure del tot per acceptar o refusar. Jo no pretenc contrariar-te o imposar-te la meua opinió. En Fremin ho sap aiximateix, car jo li he dit: «Isabel decidirà ella sola».

—Ha fet santament, papà, car si s'hagués compromès, jo m'hauria vist obligada a demanar-li que rompés aquest compromís...

El rostre de l'armador reflexà una grossa sorpresa.

—I ara! I això!—féu—. Per què? Per ventura l'anomenada no et satisfà prou?

—No es tracta pas de l'anomenada dels Fremin—proseguí Isabel—. Sé bé prou que és envejable i magnífica. Més d'una noia casadora n'estaria força contenta.

—Llavors, és l'Eduard que no t'agrada?

—L'Eduard no em desplaü pas. El considero un jove correcte i digne iestic persuadida de què farà ben feliç a la seva esposa...

—Amb aquestes respostes—exclamà En Desormes—, no entenc el per què de la teua negativa!

Un somris aclarí el rostre de Isabel.

—Els pares, els bons, els excel·lents pares com vostè, haurien d'endevinar el què passa dins del cor de les seves filles. Vaja! Vull deixar-li entreveure el què somnio, el què m'imagino d'aquesta greu qüestió del meu casament, car és una qüestió de les més greus... No és veritat?... Que el casar-se és per tota la vida!...

—Veritablement, nineta.

—S'ha de reflexionar molt abans de determinar-se!... I és el cas que jo ja he reflexionat i ho he fet molt seriosament.

de pervindre, que aprecio, doncs reconec el seu valer i les seves qualitats. Vostè i jo som dos vells amics i aquest casori estrenyeria encara més els lligams que ens uneixen des de fa tan temps...

—Amb aquestes condicions, benvolgut Desormes—acabà el notari—, espero la resposta de la seva Isabel amb molta confiança.

Els dos amics tractaven aquesta greu qüestió matrimonial, tot passejant l'un al costat de l'altre per les llargues avingudes de l'immens jardí ombrívol, ornat de tota mena de flors estiuenques. Aquest jardí envoltava la morada que portava per nom *Bon Repòs* i s'alçava damunt d'un tallat davant per davant del llogaret de les Malves a la vora del Loire.

El senyor Desormes, que residia habitualment a Nantes, a la Rambla del Fosso, a una casa centenària on la calor es feia insuportable des dels començos de juny, llogava cada any aquella morada i allí hi installava a la seva filla Isabel, en mig dels aires sanitosos i el clima agradós d'aquell indret. Ell mateix anava a dormir-hi totes les nits, així que acabava les tasques de la jornada i hi romania reposant els diumenges.

Les Malves es troben a dues estacions de Nantes. S'hi arriba còmodament amb tren. Un auto us hi porta amb vint minuts seguint una carretera bona i pintoresca, mitjà que emprava per anar-hi el senyor Desormes, ric armador que posseïa un magnífic quaranta cavalls.

Pau Desormes, molt conegut al port i a la plaça de Nantes, frisava aleshores als quaranta cinc anys. Era un home fort, rabassut, enèrgic com la major part dels seus compatriotes bretons. Ell mateix s'havia forjat la seva fortuna de mica en mica, a força de paciència, de voluntat, d'intel·ligència i de treball. Un casori ric havia augmentat els seus cabals. Després devingué vidu, quedant-li una filla única com a únic consol i afecció a n'aquest món.

El seu amic Fremin tenia a prop de la sexantena i exercia la professió de notari a Nantes. El seu despatx situat al carrer del Calvari passava per ésser el més acreditat de la ciutat. També se'l creia un home ric, molt ric, gairebé m-

lionari. El seu fill Eduard era un dels més bons partits de la vella capital bretona.

El matrimoni projectat, unint dues fortunes iguals, dos amics de la infància i dues velles famílies nanteses, no podí per menys que ésser un aconeteixement feliç.

Aquesta era l'opinió d'En Fremin, el notari, que l'havi preparat des de temps abans, car mai es descuidava de pre veure les coses.

Aquesta era també l'opinió del senyor Desormes, que no hi havia pensat mai, però que no podia lògicament negar-ne l'absoluta conveniència...

Desormes acompayà el seu amic Fremin, que devia agafar el tren per a retornar a Nantes, fins a la porta enreixada, de ferro forjat, de la morada, que s'obria davant la carretera, a cent metres de l'estació. Després entrà de nou a la casa i cridà al criat.

—Baptista! Digues a la senyoreta Isabel que faci el favor de venir, que hem de enraonar.

—Vaig tot seguit—féu En Baptista, anana a complir l'ordre rebuda.

Passaren breus minuts.

El senyor Desormes, lleugerament emocionat, s'havia abstret amb la lectura del diari.

Es sentí un pas lleuger a les habitacions properes, la porta de l'estància on es trobava el senyor Desormes s'obrí i aparegué Isabel, qui preguntà tot seguit:

—M'ha enviat a cercar, papà? Doncs, què passa?

L'armador li indicà un silló vora d'ell:

—Pren seient... Haig de parlar-te. Es tracta d'una cosa molt seriosa per tu, la meva nineta!

Isabel acabava de complir vint-i-dos anys. Els seus cabells negres, tallats a «la Ninon», emmarcaven el seu rostre fent-ne ressaltar la seva palidesa ivorencia i el seu òval regular, que dos ulls grossos, blaus i dolçíssims, il·luminaven. Un somriure que apareixia a flor de llavis, permetia admirar l'albura de les seves dents. Tota la seva persona respirava alegria, salut i gràcia. Semblava menuda, però baix la cotilla estreta s'endevinava l'exhuberància dels seus flancs que

sobressortien com els d'una àmfora... Les seves mans grassones, s'ornaven amb les ungles somrosades i lluentes. Les seves cames, nervioses i ben formades, s'aprimaven a les proximitats dels peus menuts dignes de calçar les xinelles de la Cendrosa.

L'armador la contemplà un instant amb aire d'admiració, feliç de veure-la sanitosa i fresca com un pom de flors...

Després, amb veu feble i dolça, li preguntà:

—Filleta meva... Has somniat alguna volta amb maridar-te?

La noia tremí lleugerament. Una súbita rojor emporprà les seves galtones i guaità a son pare fitament als ulls.

—Mentiria—respongué—, si li digués que no he somniat mai amb maridar-me. M'imagino que totes les noies de la meva edat hi pensen més o menys. Amb tot, aquesta greu qüestió no m'ha preocupat pas gaire fins avui. Em sento ditxosa a prop de vostè i no demano més que poguer-hi restar quant més temps millor...

—Oh! Nineta!—exclamà l'armador—. Jo també, creu-ho, voldria tenir-te tota la vida vora meu, sense separar-me jamai de tu! Però, vet-aquí que se'ns presenta una oportunitat, una oportunitat que m'atreveixo a qualificar d'inesperada. Es tracta d'un casament que et permetria no allunyar-te, establir la teva residència a Nantes, que em donaria la gran joia de poguer-te veure a totes hores i tenir-te al meu costat a tots moments... Es tracta d'una unió que no pot per menys que honorar-nos... Ens ofereix tots els avantatges a què podem aspirar: bona família, ben relacionada dins l'alta societat nantesa, gran fortuna sòlidament establerta... El teu pretendent disfruta de l'estimació general, el seu pervindre em sembla afermat... En fi, tu el coneixes i tu mateixa pots apreciar-lo i jutjar-lo.

—Que jo el conec?—féu Isabel—. Digui depressa, papà, digui! Qui és, qui és! No em faci glatir!...

—No ho endevines?

—Gens ni mica! Li asseguro!

—Doncs bé, és l'Eduard... L'Eduard Fremin, el fill del nostre bon amic, d'aquest excellent notari...

L'ACTUALITAT GRÀFICA

MARY PICKFORD

Darrer retrat d'aquesta gentilíssima «estrella» del cinema, cedit generosament per la casa «Els Artistes Associats»

NOTES
DIVERSES
DE ST. ANDREU
I GRÀCIA

SANT ANDREU

L'Esbart Folk-lòric de Catalunya, en el festival organitzat pel Foment Sardanístic Andrenenc, amb motiu del seu III aniversari.

La presidència de la Festa de's Ocells, celebrada en la societat coral «La Lira».

(Fots. Arissa).

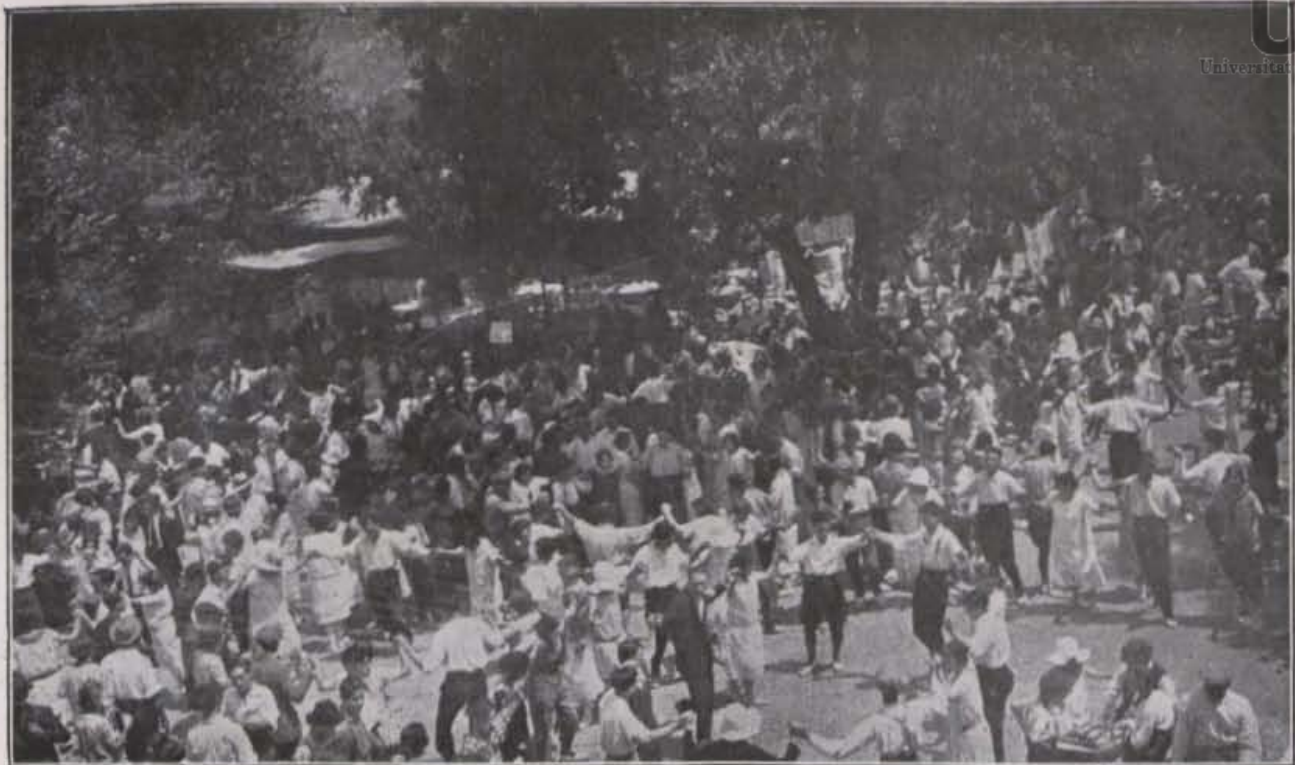

GRACIA. — La processó de Corpus d'aquesta simpàtica barriada, que cada any revesteix molta solemnitat (Fot. Bonet).

tuali-
tats
Va-
ries

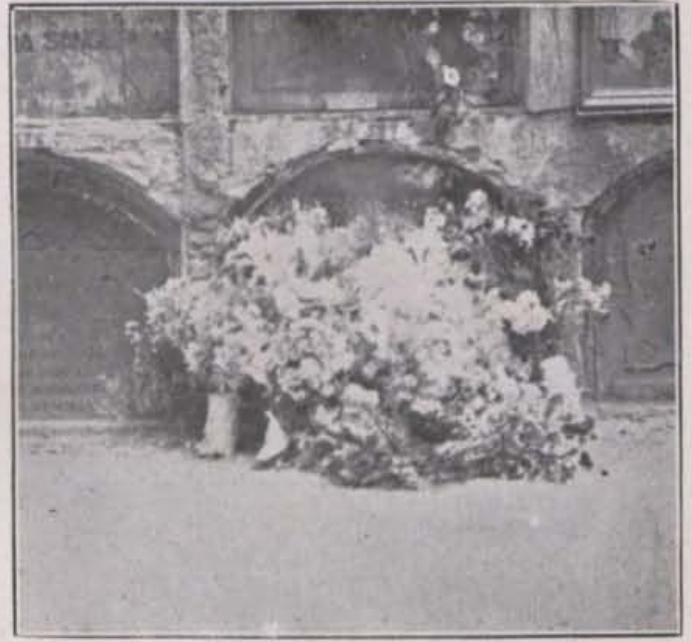
(Fot. Bonet).

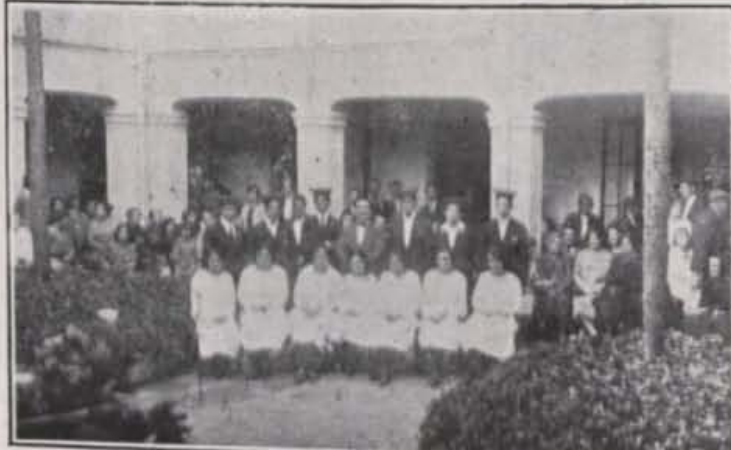
MONTALEGRE.—Aspecte del «Gran Festival de la Sardana» organitzat pel Foment de la Sardana de Barcelona.

CALDETES.—L'element jove d'aquest simpàtic poble ballant sardanes a la Plaça de l'Església (Fot. Graupera).

BARCELONA.—La tomba del patrici Martí i Julià, on, diumenge passat hi foren dipositats escaients rams de flors. (Fot. Serra Beltràn).

SABADELL.—L'Esbart Dansaire de Rubí que ballà, amb habilitat i gentilesa, varis ballets davant els asilat (Fot. Francari.)

Monument al General Prim, a la plaça del mateix nom

REUS

Institut de Puericultura que tan acertadament dirigeix el Doctor Alexandre Fries

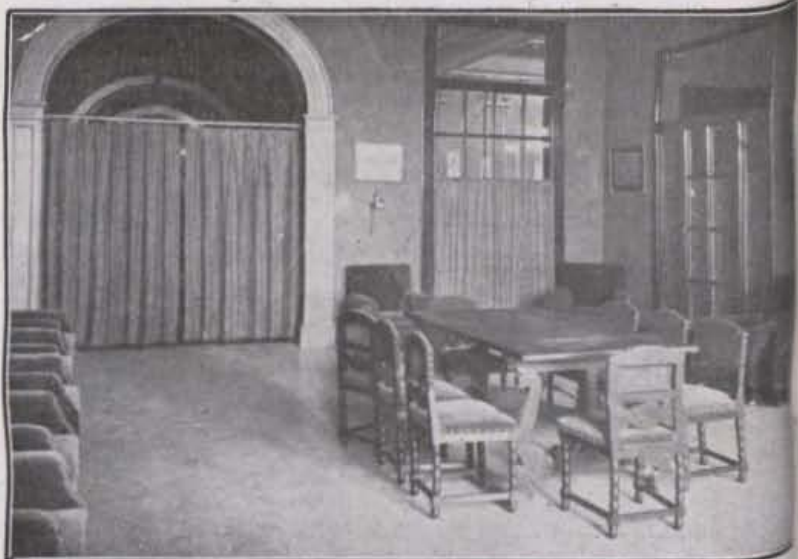
(Fots. Pedrola).

Vestíbul

L'hall

Sala de conversació

El «Teatre Bartrina»

Una nau de la Biblioteca

Aula de dibuix

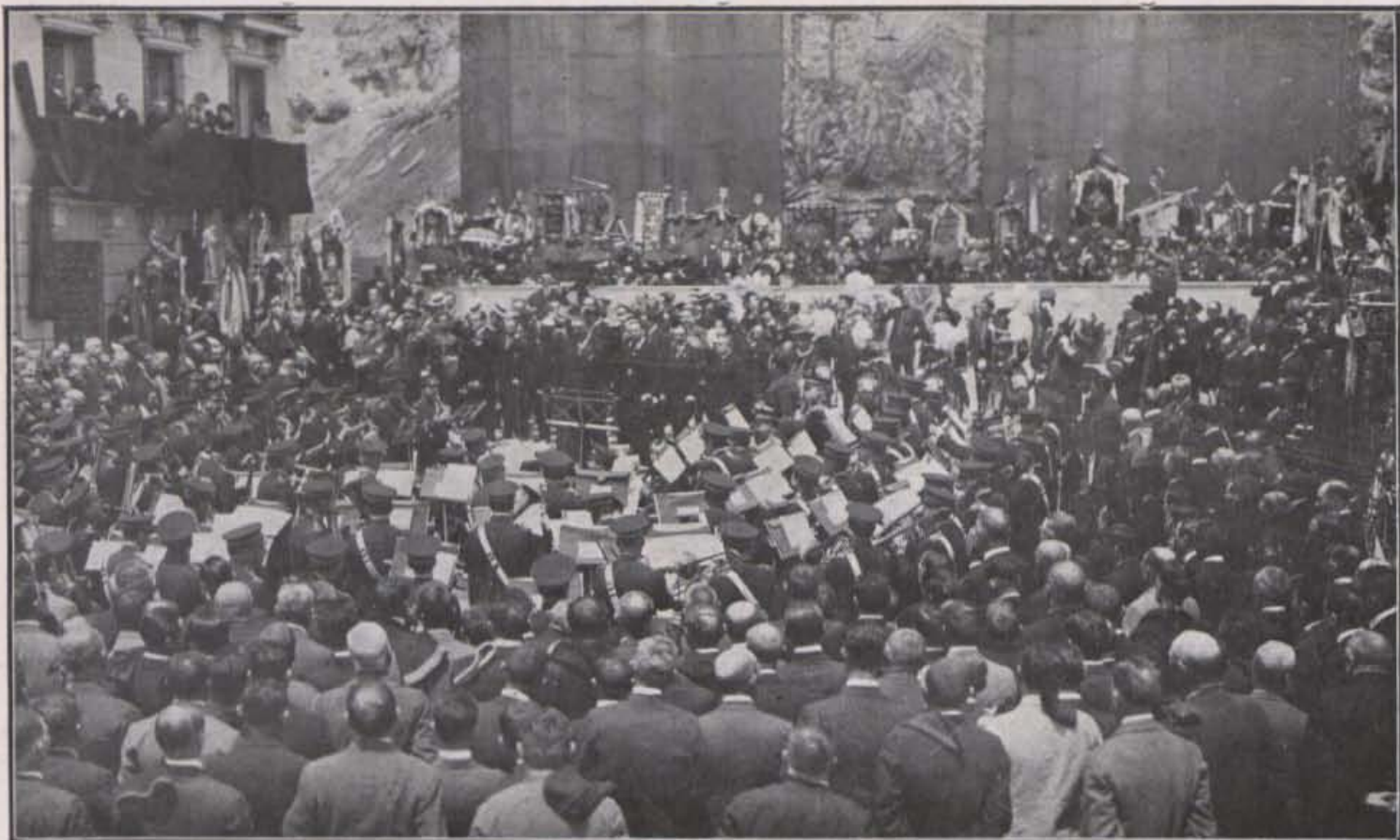

Campanar de Sant Pere, d'origen
moresc

REUS

Façana del casal propietat del fill pre-
dilecte de Reus, don Evarist Fàbregas
(Fots. Pedrola).

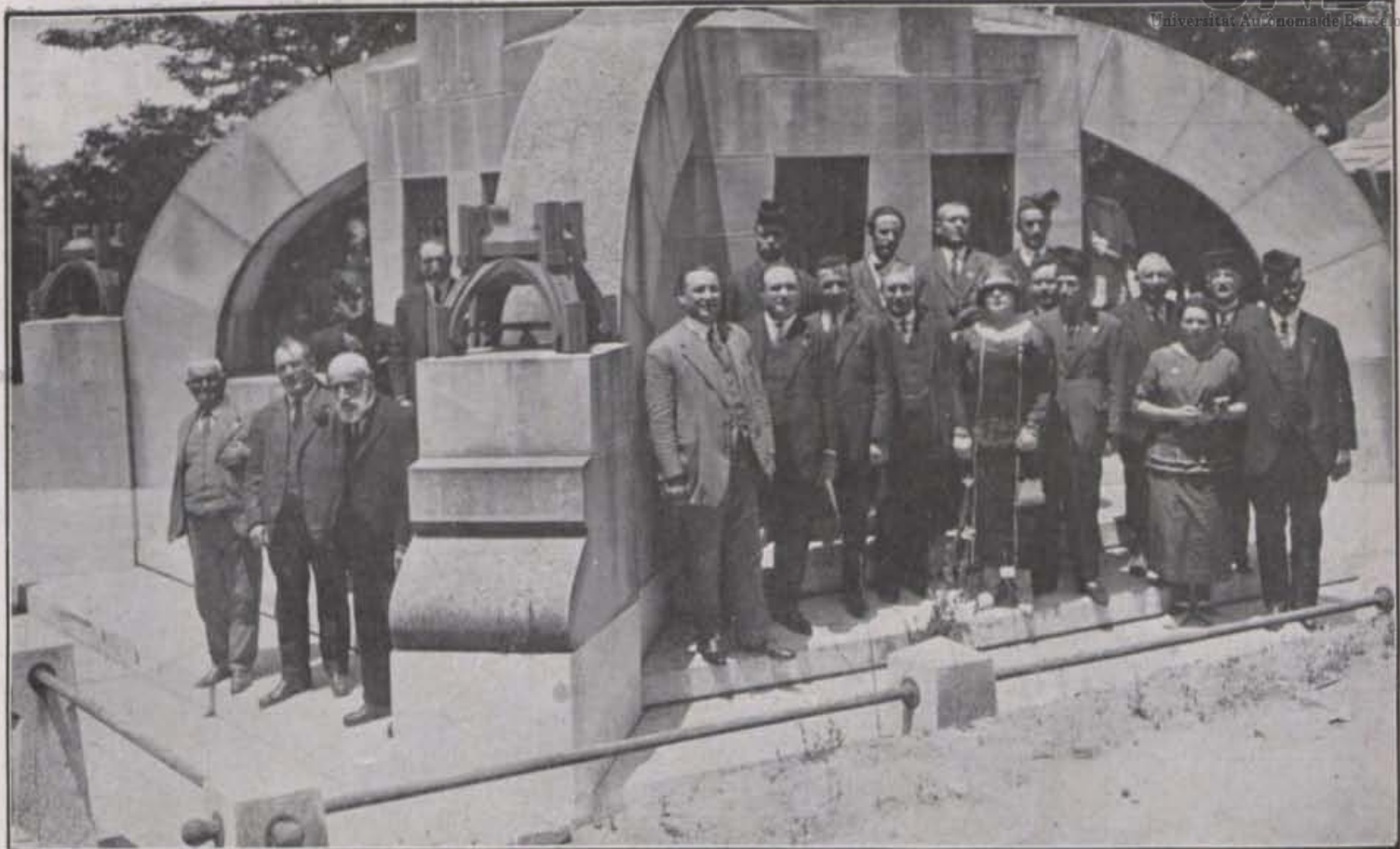

Acte del descobriment de la làpida en la qual es donà el nom d'En Clavé a un dels carrers de Madrid

El President del Casal Català, En Lluís Civil, llegint un important discurs a l'acte del descobriment de la làpida
(Fots. Vidal)

Les Junes dels «Coros d'En Clavés» i del «Casal Català» al peu del panteó d'En Pi i Margall, on hi anaren a dipositar ramells de flors

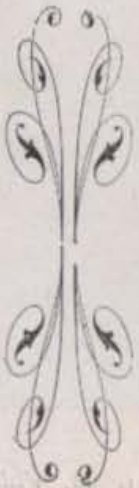
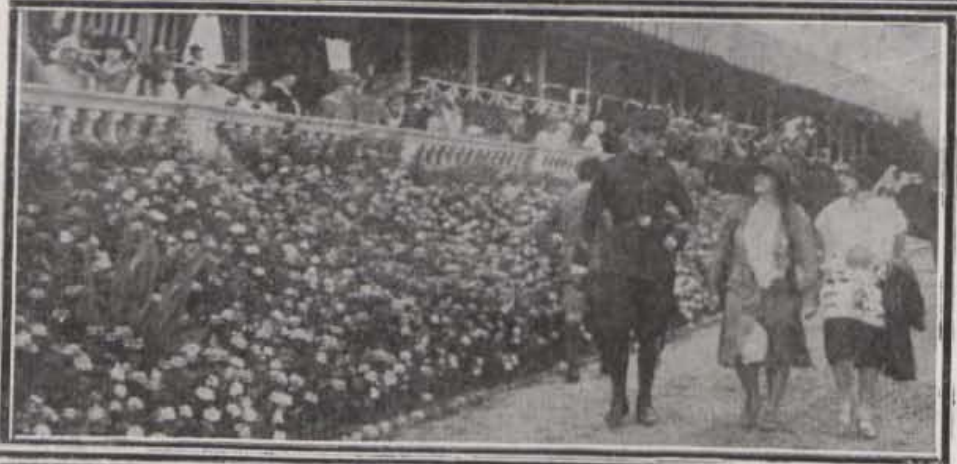

MADRID.—El públic aplaudint al cavall «Mussolini», guanyador del «Gran Premi de Madrid» de 60.000 ptes. (Fots. Vidal).

CONCURS INTERNACIONAL D'OBSTACLES

Diuenge passat tingué lloc aquest important Concurs Internacional d'Obstacles, als terrenys del Reial Polo Jockey Club. Les a juntes fotografies mostren tres aspectes d'aquesta interessant prova, en la qual prengueren part uns cinquanta concursants.

El públic selectíssim, ibundant-li preferentment les dames i damiselles, a l'acte de la inauguració.

(Fots. de nostre redactor Serra Beltràn).

IGRATUITAMENT!

PODEU OBTENIR ALGUNS D'AQUESTS OBGETES, PROCURANT CERCAR, ENTRE LES VOSTRES AMISTATS, UNES QUANTES SUBSCRIPCIONS A LA VOSTRA REVISTA

Una màquina d'afaitar de l'acreditada marca «Gillette», estoig pitillera, al que trameți CINC subscripcions per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix importen 90 pessetes.

Un estoig manicura, de l'acreditada casa «Raspallera Moderna», Pi, 2, Barcelona, al que trameți CINC subscripcions per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix importen 90 pessetes.

JOVENTUT CATALANA

HO OBTINDREU, JA QUE LA TASCA NO ES GENS DIFICIL, I PERQUE TAMBE ES SABUT QUE

JOVENTUT CATALANA

ES LA REVISTA QUE CONEIX TOTHOM I LA QUE MANCAVA A CATALUNYA

Dos volums de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trameți la seva subscripció per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 18 pessetes.

Un volum de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trameți la seva subscripció per mig any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 9 pessetes.

IMPORTANT

Trametem aquests regals solament al rebre el nombre de subscripcions corresponents, amb les dades ben clares de cada subscriptor i llur import TOTAL, que correspon a raó de 18 pessetes anyals o bé 9 pessetes semestre.

Les trameses en metàllic, que poden fer-se per gir postal o xec bancari, com també tota la correspondència, deuen anar adreçades a

JOVENTUT CATALANA
 Villarroel, 12 i 14.—BARCELONA

PREGUNTES I RESPOSTES

En aquesta secció publicarem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres cars llegidors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, modes, lectures, labors femenines etc., etc., les quals seran contestades en aquesta mateixa secció pels redactors de la Revista o pels llegidors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 234.—*Pau Morera Alvarez* (Diputació, 71, 1.er B), proposa sostenir correspondència amb senyoreta de fora de Barcelona per a practicar la parla i el canvi de postals.
- 235.—*R. S. C.* (Santa Maria, 12, Badalona), també sol·licita el mateix, solament per a perfeccionar el català. També proposa s'obri una subscripció a profit del monument al Mestre Guimerà (e. p. d.).
- 236.—*Maria C.* demana l'adreça de M. Balaguer, per a sostenir correspondència. Com que dit senyor ens autoritzà donar-la, és: Alt de Sant Pere, 25, 2.ⁿ, 1.ª, Barcelona.
- 237.—*Francesc Quintana* voldria saber si els hereus d'En Pitarra tenen inconvenient que es representin les seves obres sense dames.
- 238.—*Una admiradora de fora* demana l'adreça del senyor Josep M. Boronat Recasens, per a trametre-li un interessant document històric.
- 239.—*Una nena romàntica* ens demana l'adreça del mateix senyor per a demanar-li unes dades sobre l'avantguardisme literari.
- 240.—*G. F.* proposa a JOVENTUT CATALANA que estableixi una secció de passatemps, com fan altres revistes literàries i il·lustrades. També proposa la celebració de concursos literaris, musicals, científics, de passatemps i tot ço que pugui servir d'estímul a la dignificació dels subscriptors de la Revista, establint premis per als guanyadors. Pregunta per quina raó no es van publicar els noms en els diaris i revistes de Catalunya dels concursants que assoliren recompensa en el «Concurs d'Història de Catalunya» celebrat en agost de 1923 en la ciutat d'Arenys de Mar, puix cal tenir en compte que això serveix per a estimular als concursants. El concurs en qüestió era per a nois fins els 18 anys. Proposa, a l'ensem, que s'estableixi una secció d'Història de Catalunya i una altra dedicada a la ciència en general.
- 241.—*Antoni Valle Roviralla*, de Ripollet, fa les següents preguntes: 1.ª Sabria dir-me algun llegidor o llegidora d'aquesta simpàtica revista en quin any l'Amèrica del Nord elegí la bandera de «Les estrelles i estries»? Jo sé que fou elegida el 14 de juny, però no sé de quin any. 2.ª Hi ha algun dels col·laboradors d'aquesta revista que sàpiga si és publicada la dansa popular anomenada «El ball de les gitanes» per piano? Si no és publicada, seria tan amable el posseïdor o posseïdora que em prestés dita dansa, que me'n treuria una còpia? Personalment passaria a recollir-la en llur domicili, si m'indiqués la seva adreça, per mitjà d'aquesta bella revista.
- 242.—*A. Vives* agrairia que algun simpàtic llegidor o llegidora li trametés la lletra de la sardana «Llevantina» i el cognom de son autor. També desitjaria saber el lloc on es venera l'ermita de Bellmunt fotografiada en nostres pàgines.
- 243.—*Selrac* desitjaria creuar correspondència amb jovincela barcelonina. Dirigir l'adreça a JOVENTUT CATALANA. També desitjaria saber on venen exemplars de l'obra de teatre «Fidelitat», d'En Josep Maria de Segarra.
- 244.—*Esteve Alavedra* fa les següents preguntes: Desitjaria saber l'adreça dels artistes catalans Emili Vendrell, tenor, i Emili Sagi-Barba, baríton.—Desitjaria saber l'adreça dels següents jugadors de futbol pertanyents tots al primer equip del F. C. Barcelona: Francesc Plattko, Josep Planas, Emili Walter, Ramon Torralba, Bosch, Agustí Sancho, Domènec Carulla, Francesc Vinyals, Vicens Piera, Cristòfor Martí, Patrici Arnau i Emili Sagi-Barba.—Els originals per a trametre a la Biblioteca Catalana d'Autors Novells s'han de compondre d'un sol ram o, per exemple, hi pot haver-hi prosa i poesia barrejats?
- 245.—*Jesús Farré* pregunta on podria trobar l'obra «La nostra parla», d'En Ignasi Iglésias i la «Hi pocresies», que creu és traduïda de l'anglès per En Carles Riba. També pregunta als nostres llegidors si hi ha algú que vol despendre's de les novel·letes «En Jordi Bel en el país de l'or» i «En Bolavà Detectiu», d'En Josep Maria Folch i Torres. Pot trametre l'adreça i el preu que desitgi pels dits llibres.
- 246.—*Maria Tura* sol·licita li sigui enviada la lletra de la cançó que porta per títol «La puntaire d'Arenys de Mar».
- 247.—*Una andreuca* també voldria que publicuessin «La ciutat de Lleida». Algun amable llegidor la vol enviar?
- 248.—*Ku-Klux-Klan* restarà mol agraït si es té a bé indicar-li el verdader nom de la senyoreta que es signa Rosa de Sant Jordi. — El mateix agrairà li indiquin una bona gramàtica catalana i si En Pompeu Fabra té editat algun diccionari en català.
- 249.—*J. M.* voldria saber el domicili de N'Enric Gimenez.
- 250.—*Nemo* pregunta: 1. La lletra de les sardanes «L'anell de prometatge» del mestre Bou, i «Camprodon», del mestre Manén.—2. Si encara es publica la revista musical «Música y Músicos», que abans es publicava a Barcelona. El lloc de sa publicació i l'import de la subscripció.—3. Si hi ha cap tractat un xic extens de grafologia, l'autor, el preu i el lloc de venda.
- 251.—*Teodor Sastre*, Vich, 11, 2.^{on} 1.ª (Barcelona), desitjaria tenir correspondència amb damisel-

la graciencia per a poguer perfeccionar l'escriptura catalana com de tractar de diferents temes.

- 252.—*Jomasaju* desitjaria que algun lector de JOVENTUT CATALANA l'assabentés de l'adreça particular del senyor Josep Baguñà, propietari-editor del setmanari «En Patufet».
- 253.—Un llegidor desitjaria saber en quina època fou construït el castell de l'Aranprunyà i a qui pertenesqué. També si hi ha algun llibre que hi hagin itineraris per a fer excursions durant un dia; si algun amable lector o lectora tingués a bé indicar-me on es ven li agrairia mo'tíssim.
- 254.—*P. Puig Janer* s'interessa en saber el nom anglès «minnie» traduït al català. Podria algun amable llegidor o llegidora contestar-me aquesta pregunta?
- 255.—*Joan Camps* diu: Un parent meu, resident a l'estranger, em demana tres o quatre noms de prosistes joves més coneguts de la nostra terra. Com que no sóc gaire entès en literatura, agrairé que algun lector d'aquesta excellent revista m'hi dongui una orientació. Per altra part jo desitjaria saber també quan van succeir els fets de la bomba del Liceu i el naufragi de la «golondrina» al nostre port.
- 256.—*J. Font* desitjaria saber els tràmits que ha de seguir per formar part de l'Escola Catalana

d'Art Dramàtic que dirigeix l'excmo. Acadèmic Aiximateix que li diguessin els dies i hores de classe i altres detalls referents a la mateixa. Mercè que espera de la provada amabilitat dels redactors i llegidors de la nostra JOVENTUT CATALANA.

- 257.—*H.* demana a JOVENTUT CATALANA que publiqui els retrats dels senyors Ventura Gassol i Coma Soley (Victor d'Amoc). També diu al senyor V. Coma Soley (Victor d'Amoc) que ja té «Les noies de moda» i li prega si pot proporcionar-li «Tres setmanes en Balneari», puix en la llibreria no el tenen.
- 258.—*Maria Huguet, Carme Comajuan, Agustina Vila, Teresa Font, Maria Bermejo, Maria Costa, Agnès Juan, Delmira López, Pepeta Escoda i Antònia Manrique*, ens demanen publiquem el retrat de la col·laboradora Na Ernestina Prat.
- 259.—*Pepet* proposa organitzar entre els llegidors d'aqueixa revista, un grup quin nom seria «Joventut Catalana», per fer excursions, visites, etc. Hi ha algun llegidor que s'associï a la meua idea?
- 260.—*Octavi Ribas*, de Lisboa, pregunta quantes revistes es publiquen actualment a Barcelona en llengua catalana i títol respectiu amb les indicacions que es considerin necessàries per una major claretat.

RESPOSTES

- 76.—*Joan Serra Pujol*, diu: Veig que la resposta 30 en la que *Rosa de Gericó* contesta la pregunta 79 referent a la poesia catalana «Un lloro, un moro, un mico i un senyor de Puerto Ricos», i que també altres lectors li han enviat la referida poesia i com sia que tots posen o deuen posar (autor anònim), he regirat els meus llibres i papers per trobar el veritable autor de tan bonica poesia. Efectivament, en el setmanari que l'any 1892 es publicà a l'Havana baix el títol «La Honorata», es troba la dita poesia firmada pels senyors Sabater i Aribau el qual vos agrairia ho fessiu constar en les volgudes pàgines de JOVENTUT CATALANA i en la secció de Preguntes i Respostes. Com aclariment de tal cosa, vos agrairia que demanessiu a les damiselles que contestaren aquesta poesia o sigui les senyorettes *Rosa de Gericó, Rosà de Berdiça, Adela Vergés i Amèlia Forteza Rey*, si alguna d'elles vol contestar-me referent a la història de «La Honorata», que també té un recó en la nostra història de Catalunya.
- 77.—*Nasroent* diu a *Dues excursionistes* (pregunta 80): Les obres del Monestir de Montserrat foren començades en l'any 1560 i acabades en l'any 1592, essent afavorida la seva construcció pels donatius i privilegis del Sant Pare Pius IV i del Rei Felip II.
- Un altre llegidor també envia la següent resposta: De Montserrat he trobat i traduït degudament el següent: «Prescindint de què els romans anomenaren a n'aquesta muntanya «Estorcit», i de què en ella hi fundaren un temple dedicat a Venus, és el cert que la primera menció que es troba d'aquest temple data de l'any 932, en que el comte de Barcelona Sunyer, confirma la donació plena de Montserrat que en l'any 888 féu son pare Wifred el Pilós, al Monestir de Ripoll, afegint-li totes les esglésies hagudes en el faldà i a la muntanya. En el segle onzè es troba ja Montserrat habitat per monjos de Ripoll...»
- 78.—*Una aimadora de Nostra Verge Regina* i *M.*

Balaguer envien la lletra d'«El cant de la senyera» que demanaven en la pregunta 81, i que ja fou publicada en el núm. 22.

- 79.—*M. Balaguer* envia la poesia «Les dues ombres» de la que n'és autor En Ramon E. Basegoda, interesada en la pregunta 82. Diu així:

Al bell punt que les campanes—tocaven la mitja nit,—varen sortir de ses tombes—Bach de Roda i Felip Quint.—No em direu què es lo que us porta?—(digué en Bach al rei Felip,—desfent-se de la mortalla — i guaitant-lo fit a fit).—I front a front s'encarava—amb son mortal enemic—mentre el rei, mal contenint-se—s'un-
glejava amb ràbia el pit.—Per vostra parla en-
devino—som ja coneguts antics;—vostra ven mig ofegada—ja diu ben clà on vau morir.—També ho diu el séc que porto—ran del coll, rei de butxins.—Si és que no us manca memòria—ja sabreu quin fou mon crim.—Qui pogués ara tornar-hi en mig la plaça de Vich—i altre cop dalt de la força—veure-us cent voltes morir.—Cent voltes hi tornaria—i altres cent, i en que fos mil:—mon cadafalc fou el trono—des d'on us vaig escupir.—Feieu, a fe, bo de veure—sens color i amb ulls sortint—i amb la boca mig oberta—de bromera sobreixint.—Així cent cops me vau veure—passejant en vostres nits,—per el lloc de vostra cambra—i al voltant de vostre llit.—Vós sabreu si mon coratge—pogueren mai defallir;—cada nit a cops d'espasa—jo us enjegava d'allí.—Prou i massa que us sentia—gitant blasfèmies i crits—i començant Parenostres—que no podieu fiuir.—No pas per a tu, resava,—que resava pel meu fill;—més que l'infern m'aturmenta—son record de dia i nit.—Tres filles també tenia—poncelles a mig obrir,—i em veieren a la força—com un lladre de camí.—I va despuntà una llàgrima—en els ulls dels dos capdills,—la primera que ploraren—des de que al món van venir.—Ací i allà se desfeien—els nívols atapaits—i entre ells els raigs traspuaven—de la reina de la nit.—Una sola campanada—ya sonar amb accent trist,—i el gall saludà el nou dia—llen-

cant a l'aire son crit.—El rei i En Bach ses mortalles—altre cop van recollir—i corrent cap a ses tombes—apretaren a fugir.—El rei al davant anava,—semblava un mal esperit;—la corona que al cap duia—se l'aguantava amb els dits.—En Bach de Roda el seguia—sempre per el seu camí—i al costat se li posava—rient amb grans esclafits.—I al cementiri arribaren,—oïnt-se al lluny un brugit—de lloses que altre cop queien—i refrec d'ossos cruixint.

80.—El mateix M. Balaguer, responent a la pregunta número 85, envia la llista de les obres de «La Biblioteca del Poble Català». Consta de 18 volums i els seus títols són: «Fulls escampats»; «Edmon»; «Aigua avall»; Joan Endal»; «Episodis»; «Nàufrecs»; «Revolta»; «De l'ergástula» (2 volums); «Heros Crist»; «Camí de llum»; «La lletra vermella»; «Càntic de Nadal»; «Recorts i fantasies»; «Contes i narracions»; «Contes estranys»; «Contes eròtics»; «Contes estrangers».

81.—M. N. diu a R. M. (pregunta número 88): La duració de la galena és eterna, ara que se la deu rentar amb éter cada mes, amb objecte de fer-la més sensible.

82.—*Maria Magda Casanovas* (Aribau, 44, 2. on, 2.ª) accepta sostenir correspondència amb J. S. (pregunta 89).

83.—*Josep J. Delamoga, X*, i M. N., contesten la pregunta d'*Eduard Padrós*, pregunta número 90, dient: Primer: Partint ja de què el verb *ploure* és impersonal, donant a aquesta paraula certa amplitud que fa que no so'ament es concreti a la carença de persona sinó que s'atribueix també a lo faci les seves funcions com a subjecte, és clar que literalment no figurés el subjecte per l'esmentada carença d'aquesta classe de verbs, però tàcitament es pot considerar com a tal el fenomen meteorològic causa de la pluja; en el que es refereix a l'atribut que significa una qualitat o modalitat del subjecte expressada per un adjectiu o part equivalent de l'oració, literalment tampoc figura en el juí *plou aigua*, però deduïnt que l'única qualitat, millor dit, l'efecte continuu de la condensació de's vapors aixecats de la terra (ço que podríem anomenar subjecte) és el *ploure*. Aquesta paraula o variant seva és la que fa d'atribut, podríem dir-ne, lògic.

Segon: El subjecte i l'atribut són en aquesta oració una mateixa cosa. El primer és el que origina la pluja, o sigui l'aigua. El segon és el que plou, o sigui la mateixa aigua.

Tercer: La millor ga'ena vostè mateix se la pot fer, posant en qualsevol dipòsit a fondre plom net (o perdigons) i sofre amb una proporció de 80 per cent de plom i 20 per cent de sofre. La barreja es fa d'aquesta manera: quan el plom ja està fos, s'hi posa el sofre i es deixa tres minuts al foc abans de treure-la. Aleshores aquesta barreja s'aboca en un tros de marbre i a l'altre dia ja pot fer servei. Procuri que la quantitat de sofre sigui el més exacta possible. Aquesta galena la tinc jo al meu aparell i té la qualitat de trobar-se a l'abast de tothom pel seu preu, que és baratíssim.

84.—*Teresa Gombau* contesta a la pregunta 92, que fa *En Jesús Ferré*: Si vol tenir correspondència amb mi, doncs també desitjo perfeccionar el ca-

talà, pot escriure: Valls, Unió Universitària (El Sabonero i Franchs), Barcelona.

85.—*En Josep M.ª G. i F.* contesta a la pregunta 95 formulada en el número 21 de la Revista per *Rosa Maria*: Si vostè vol, puc posar-la en relació amb un bon compositor de sardanes; si ho creu convenient serveixi's dirigir-se a aquesta adreça: Josep M.ª G. i F., Força, 16, 2. on.—Girona.

Aiximateix *Pere Viñas* li dona l'adreça del compositor *En Ramon Serrat*, que viu a la Plaça Nova de Ripoll, i *Josep Mas* amb domicili a Terrassa, carrer de Sant Quize, 27, s'ofereix a posar-li música per a una sardana.

86.—Diferentes respostes a la pregunta número 96: De *Ricard i Joan Escoda*: 1.ª Jo trobo que deu ésser més correcte pronunciar les paraules escrites en idioma estranger tal i com estan. Perquè ens suposem que l'autor del llibre a l'escriure-les té el seu mòbil, i fins és més bonic el pronunciar en mig d'un paràgraf amb un to (segons el cassos), les paraules estrangeres. De totes maneres es poden a vegades traduir, però resulta a voltes que un no les sap traduir i aleshores, què?... Suara llegia una novella on hi havien algunes paraules gregues «especialment les hetaires». Doncs jo les llegia tranquil·lament en el seu idioma que, repeteixo, és la millor manera i més correcte. 2.ª El nom del famós canonge s'ha de pronunciar Claris. Així ho he llegit en varis llibres i ho he sentit pronunciar sempre.

De *R. Dausà Foyé*: 1.ª Quan les paraules estan adoptades oficialment, per l'idioma en què està escrit el llibre, s'apliquen les regles corresponents; quan no és així es segueixen les de l'idioma respectiu. 2.ª Es pronuncia Claris. El dir Claris és una equivocació vulgar.

De *Joan d'Artà*: Molt sovint, quan en un llibre s'hi troba una paraula estrangera és degut a què l'autor no ha trobat l'equivalència exacta en el propi idioma i si nosaltres, donant-nos de llestos, fem la traducció, correm el risc de desfigurar la concepció de l'autor. És preferible, doncs, no traduir.—El nom d'aquell gran canonge era Pau Claris, no Claris. Si té ocasió de fullejar algun llibre que parli de les seves gestes, se'n podrà convèncer.

De *Salamero*: 1.ª Quan en un llibre s'hi troben paraules escrites en idioma estranger, és més correcte pronunciarles seguint les regles gramaticals de l'idioma a què pertencien. 2.ª El nom del famós canonge deu pronunciar-se Claris.

De *Roc de Golbes*: El nom del famós canonge d'Urgel s'ha de pronunciar Claris i no Clarís. Aquest és el parer de N'Antoni Rovira i Virgili en el seu llibre «Pau Claris, estudi biogràfic i històric».

De *Joan Barceloní*: Pense que no poden pronunciar tots els noms en la seva pròpia llengua, el millor és fer-ho indistintament en la nostra, per evitar l'estranyesa de pronunciar a uns (francesos i anglesos) correctament i a altres (alemanys, russos, etc.), incorrectament. Referent a la segona pregunta, segons *En Rovira i Virgili*, es pronuncia Claris, amb accent a la primera síl·laba.

Nota: Preguem als col·laboradors d'aquesta secció ens trametin en paper separat totes les preguntes o respostes, a fi de facilitar la tasca d'ordenació de les mateixes. ço és, que cada consulta que se'ns faci o resposta que trametin, sigui separada de les demés.

Altres: Es prega d'escriure en una sola cara al paper i anotar sempre els números de les preguntes a que's refereixen les respostes.

EL CAMI

Camí del fangal
mai sol hi venia.
Ai del caminet!
Ai la companyia!

Mai més hi aniré
que no el trobaria
jo el meu caminet
sense companyia.

Camí bon camí...
per ella flories,
per ella i per mi
què roses tenies!

Rosers de Sant Pons,
no en feu més florida,
no broteu plançons,
poncella fornida.

S'és morta l'amor,
la meva Maria
se m'ha endut el cor
i l'ànima mia.

J. ROCAROLS

SILUETES PALESTINENQUES

La «Gehenna» o la Vall de l'Infern

Jesucrist empra en l'Evangeli el nom de «Gehenna» per designar l'infern. Així veiem en Sant Mateu v. 22 que condemna el que digui «boig» al seu germà *in gehennam ignis*, a la Vall de foc. Sant Lluc diu que ens cal témer Aquell que pot llençar-nos *in gehennam*, a l'infern, segons tots els comentadors. Sant Marc, IX, 43, encara ens fa saber que val més entrar manxol al cel, que anar amb les dues mans senceres a la *gehenna*.

Aquesta Vall està situada al Sur de Jerusalem entre el Mont Sió i el del Mal Consell. La Bíblia en l'Antic Testament l'anomena alguns cops la *Vall dels fills de Hennon*, per tal com perteneixia a la família d'aquest nom. Començà a esdevenir un lloc d'abominació i horror ensems que a pendre el seu aspecte tètric, quan els israelites hi aixecaren altars als déus falsos i especialment a Moloch, al qual oferiren fins víctimes humanes en la persona de pobres criatures ofertes cruelment per pares sense cor. Mentre l'infant es torçava convulsivament en els braços del terrible monstre deificat, el soroll eixordador dels tambors ofegava els crits de la víctima innocent per tal que no pogués a compassió els presents.

Jeremies, planyent-se dels pecats del seu poble exclama: «Han bastit temples als ídols a Tophet, en la Vall dels fills de Hennon, per sacrificar-hi llurs fills i llurs filles». Per això, temps a venir, aquest lloc no es dirà més Tophet ni Vall dels fills de Hennon, sinó Vall del Carnatge o de la *Gehenna* (Dje-Hennon). Fins Milton en el seu *Paradís Perdut* fa ressonar, com un tornaveu macàbric, l'aldarull dels sacrificis inhumans oferts al déu insadollable en aquest indret avorrible.

Avui en dia, el caient astorador d'aquest barranc ha desaparegut bon tros. Les runes que vint invasions i altres tants setges de la Ciutat Santa han fet rodar torrent avall han cobert els replecs ferrenys del rocam vorer en una profunditat de més de vint metres. Allí sota, però, hi resten abscondides les abominacions d'aquell poble prevaricador, esperant sentir els sons fúnebres de la trompeta que en la pròxima vall de Josafat desvetllarà tots els dorments seculars, per presentar-se també a Judici i acusar el poble deïcida, que abans d'aquest darrer i afrós crim, n'havia comès molts d'altres envers el seu Déu.

A ma aimada Consol Bernadas

Què hi fas, la meva amor,
què hi fas, ma bella flor
dintre ta casa?
A l'ombra d'un roser
vina i frueix a pler,
ma enamorada.

Jo hi tinc un pedrís bell
a on mon cant novell
tan m'enriola.
Si et plau, ma bella amor,
prou que t'hi vol mon cor;
vina-hi, amada.

Ens crida el maig joliu
a son més gai ombriu,
niu d'harmonies;
l'abril ens vessa flors
per desvetllar amors,
que ens donen vida.

Voreta del roser
guarnit de tot un bé
de poncellines
regala un fontinyó
vessant-ne amb abundó
troves divines.

Què ho és d'encisador
aquest seient, d'amor
tot ell ens parla!
Vina-hi cada matí
que hi farem refflorí
dolces corrandès.

Mos càntics jovincels
bressats per els anhels
que en mon cor nien;
vina-hi, ma bella amor,
que et donaré una flor
a mig obrir-se.

Nineta d'ull blavís,
pots fer-hi dolç somrís
quan neixi el dia,
que l'ombra del roser
regala un doll de pler
que ens extasia!

Veniu-hi, cors, veniu
a son plaent ombriu,
com us plauria!
del maig gentil la flor
també us darà l'amor
niu d'harmonies.

JOSEP M.ª GUÀRDIA

Guia Informativa Catalana

BASTONS	IVORI	SABATERIES
FABRICA : Pge. Bacardí Rambla Centre, Plaça Reial BARCELONA	CAPDEVILA I GRAU Canuda, 33 BARCELONA	ANTIGA SABATERIA «L'UNIÓ» Carme, 52 BARCELONA
BRAGUERS	MARCS	L'anunci a la Guia Informativa de JOVENTUT CATALANA es econòmic i de resultats positius.
Antiga casa ESCUER Fabricació de braguers = i ventreres = Hospital, 132 - BARCELONA	Casa CODINA - Banyes Nous, 14 Marcs gravats per a quadros Articles per a presents; cor- nucòpies i relleus per a de- = coració =	

tia de l'assumpte, que pertanyi als temps juvenils del mestre. En Via, qui sent gran respecte i veneració per l'obra guimeriana, ha produït una obra que no quedés mèdita, i amb fe i devoció de deixeble l'ha acabada, sense apartar-se un moment de les pautes que deixà el gran dramaturg.

Per dret diví s'estrenarà al Teatre Català Romea la propïntat temporada de 1925-26, i es presentarà amb tota cura i amb tota la dignitat que exigeix la venerable memòria d'En Guimerà.

(De *La Veu de Catalunya*.)

—El proper número contindrà informació gràfica de la ciutat de Terrassa i bona col·laboració de literats d'allà.

Es l'homenatge que fem als terrassencs amb motiu de la seva propera Festa Major.

DE RADIOTELEFONIA

La nova estació "Radio Catalana"

Fa pocs dies tingué lloc la inauguració oficial de les emissions de radio-difusió de la nova estació emissora «Radio Catalana» E. A. J.

L'esmentada estació ha estat muntada especialment perquè pugui ésser sentida de tota Espanya i de gran nombre de ciutats d'Europa.

Amb aquest tipus de transmissor, en les proves internacionals transatlàntiques, que es feren en novembre passat, s'obtingué la millor audició a Amèrica i ensems a l'estació de Koenigswursterhausen.

Les proves que han començat de fer-se fa pocs dies entre Barcelona i Madrid, han donat molt bon resultat, i és la primera vegada que a Espanya se sosté una conversa entre dues estacions de radio-difusió.

Aquestes proves continuaran fent-se cada nit, d'onze a dotze, i eventualment, a la tarda, de set a vuit. Totes les estacions que ha muntat aquesta Companyia es distingeixen per llur cuidada, amb uns tocs d'una trompeta especial, mitjançant la qual els galenistes puguin sintonitzar i no perdin res de l'audició.

CORRESPONDENCIA

Ramón Soler (Manresa): Procuren enviar notes d'actualitat.—E. Sala T. (Olot): Enviats els exemplars demanats.—J. Bonet (Barcelona): No n'em pogut aprofitar més que una. Llàstima, perquè els assumptes son interessants.—Marian Guiot Cubells (Reus): Ho publiquem avui.—Josep Aymat (Tarragona): Ja no sabem de quina manera escriure a vostè, pregant-li liquidar els exemplars enviats des de primer d'any. Ens ha sigut retornada novament la lletra girada, i suspenem la tramesa d'exemplars fins que es digni escriure'ns quelcom.—Joan Mañosa (Castellar del Vallés): Anotem l'augment en el paquet setmanal.—Josep Maria Borqué (Ciutat): Mercès per continuar la vostra subscripció, que anotem.—Carles Orta Sala (Masnou): Des d'aquesta edició trametem els exemplars demanats.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Ens cal esmentar:

—Alguns dels editorials darrerament publicats per *La Publicitat*.

—Els contes de *La Veu de Catalunya* de les més conegudes signatures de la Catalunya actual.

—Les novel·letes de *La Novella d'Ara*.

—La continuïtat del mestre Josep Maria Folch i Torres, a la «Biblioteca Gentil», que mai ens cansarem de recomanar.

—La reproducció d'articles publicats a JOVENTUT CATALANA per la premsa forana sense esmentar-nos per a res.

—La clausura del F. C. Barcelona, ordenada pel governador, mentre es descifra quins foren els que feren manifestacions contràries, quan la banda de la esquadra anglesa va tocar la Marxa Reial espanyola, diumenge, dia 14.

—La nota enviada al governador amb motiu d'aquesta clausura, per la seva Directiva.

—L'haver-se fet soci del «Barça», el mateix dia 14, En Francesc Cambó.

—L'enrenou que s'està movent a les reunions de «capelleta» sobre si hi ha o no actualment novella catalana.

—La secció ampliada que sobre llibres i revistes dona ara el diari d'En Godó.

—Les obres catalanes de Mossèn Fe'iu Sardà i Salvany, que seran bentost publicades dintre la Biblioteca Sabadellenca.

—El llibre de versos que té a punt Josep Carner, durà per títol *El cor quiet*.

—Tots el nostres subscriptors que durant la temporada d'estiu es treslladin a fora, si tenen a bé avisar-nos, seguiran rebent l'exemplar allà on estuegin.

—Darrerament ens ha assabentat la premsa diària de la adquisició per capital català del tramvia de Barcelona. Si aquest canvi ens porta una completa capacitat en el seu «tot», molt bé. Si amb ell hom ha de veure per nostra urbs trastos vells i collecció de models, no ens interessa.

—Repetim que no ens fem càrrec de cap dels compromisos de la anterior Empresa; estem disposats, no obstant, a contestar totes les preguntes que s'ens facin.

—Al Marroc els francesos hi tenen feina. Els xinos s'esbatussen. Creiem sincerament que no son qüestions socials, sino el revellar-se contra la dominació estrangera els pobles que avui volen créixer.

—El passat dia 21 es va complir el vuitè aniversari de la mort del que va ésser conscient català, el doctor Martí i Julià. Com a bona recordança de la seva mà i designis, resarem per la seva ànima.

—Ha sigut ben rebuda pel públic—així ho esperàvem—la reaparició de la nostra revista. Preguem, no obstant, que cadascú que la llegueixi sigui un favoreixedor, aportant-nos quan menys un subscriptor, o més per a obtenir el regals que oferim.

—Preguem a totes les entitats ens enviïn programes de les festes que facin, per a donar-ne compte en aquesta secció. El mateix avencem als organitzadors de ballades de sardanes.

—L'obra d'Angel Guimerà.—Aquests dies ha parlat la premsa de l'obra dramàtica que el plorat mestre de les lletres catalanes Angel Guimerà va deixar sense acabar i que el notable poeta Lluís Via, qui coneixia el pensament de l'autor, ha acabat ajustant-se a ço que En Guimerà tenia pensat i que la mort no li deixà finir: *Per dret diví* és un drama que conté passions d'idees: noblesa, interès i emotivitat. Demés, sembla, per l'originalitat i valen-

REUS

Merceria i Novetats

ANTIGA CASA BOQUÉ

SUCCESSOR

Artemi Tortajada

MOTTEROLS, 21 -- REUS

Guants, perfumeria, bisuteria, vanos, ombrelles i paraigües, gèneres de punt, colls, punys, corbates, etc.

Fàbrica de Gorres

de

R. Domènech

Exportació a províncies i estranger

REUS

Fàbrica d'articles de pell

J. DURÀ

Fàbrica: S. Franc.^a de Paula, 6
Telèfon 312

REUS

Despatx: Major, 10
Telèfon 604

LLIBRERIA ESCOLAR

Pere G. Marín

(abans M. Badia)

Material per escoles i obres de literatura

LLOVERA, 13 (Plaça Prim) -- REUS

Gran Hotel Restaurant de Londres

REUS

Agustí Casanovas

L'IDEAL DELS PURGANTS

és

Sucre de Maduixes

Perquè es molt agradable

Perquè es d'efectes segurs

Perquè mai fa mal

Perquè es econòmic

ELS NENS EL DEMANEN AMB DELIRI

Es ven a totes les farmàcies i a casa de l'autor:

FARMACIA VALLVERDÚ

REUS

(TARRAGONA)

Taller de reparacions de bicicletes i motocicletes

Autos de lloguer

J. Pamies Madurell

Pi i Margall, 1 i 4
Telèfon 671

REUS

Cerveceria "La Glòria"

de Rossend Ornosa

Passeig de Mata -- **REUS**

Oferirà dintre de poc a la seva distingida clientela, selectes coperts musicals.

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GING

LA PERSONA QUE FA SORT

En un prospecte de Whisky llegim: «Si per a una màquina fem el millor oli, el millor lubricant, a fi de fer-li donar el màxim rendiment, no hauríem de cercar el millor whisky per a la meravellosa màquina que és el cos humà?» Doncs per al cos, per al cabal d'aptituds i coneixements del qual depèn l'esdevenidor de l'individu, i sovint de tota una família, no cercaríem els millors procediments d'adquirir, d'enfortir i fer eficient, positiva, la cultura personal?

Totes les persones aprenen millor pels millors procediments i material. I moltes persones només poden adquirir certs coneixements i aptituds per un sistema pedagògic que faciliti i simplifiqui la tasca de l'alumne.

El Liceu Dalmau s'ha preocupat especialment d'establir a Catalunya tots els avantatges i facilitats que en els països estrangers més avançats posen una seriosa cultura a l'abast de tot home... i de tota dona.

Si vós sabéssiu com és fàcil avui en qualsevol circumstància d'aprendre d'escriure bé el propi idioma, de comptar de pressa, de parlar i escriure diversos idiomes estrangers, etcètera, certament us decidiríeu a adquirir aptituds i coneixements que us han d'obrir nous horitzons socials i professionals, i fer-vos possible d'aprofitar ocasions que sovint fan pensar que si hom es trobava més preparat de tal o qual cosa, no hauria de deixar-les passar amb recança i penediment i perjudici greu, per a un mateix i per a altres, que són innocents de possibilitats i facilitats negligides. Fa sort la persona que té coneixements que li permeten d'aprofitar les ocasions sortoses, que un dia o altre es presenten a tothom. En general, el que manca són persones aptes. Els professionals de tota mena que tothom demana, són els que saben més i millor. Els que ningú no vol són els ineptes. Vós podeu augmentar i millorar positivament el vostre bagatge cultural i professional, valent-vos de les facilitats del Liceu Dalmau, carrer València, 245, Barcelona. No oblideu les pròpies conveniències.

NO PERDEU TEMPS VACIL·LANT

Des de qualsevol grau de cultura podeu adquirir fàcilment aquests coneixements, pels eficaços sistemes del

L I C E U D A L M A U

València, 245 — Telèfon 1845 G

BARCELONA

A les classes personals d'aquest Liceu o al vostre domicili, podeu aprendre:

IDIOMES

de parlar i escriure perfectament anglès, francès, alemany, en 4 a 8 mesos

ORTOGRAFIA

i correspondència general i comercial en els dits idiomes, i en català, espanyol, esperanto, en 2 a 4 mesos

CAL·LIGRAFIA

manuscriptura aristocràtica, comercial ràpida, rodona, etc., en 1 a 2 mesos

ARITMETICA

abreujada per a totes les operacions de Comerç, Banca i Borsa, en 3 a 6 mesos

TENEDURIA

de llibres de Comerç, Indústria, Banca, en 2 a 5 mesos

ESTENOGRAFIA

i dactilografia, aplicables a tots els idiomes esmentats, en 2 a 4 mesos